

AFISZ

TEATRALNY.

Kraków 4 maja.

W sobotę *Obrona Częstochowy* czyli *Przeor Paulinów*, dramat w 5 aktach z prologiem; w roli Kordeckiego wystąpi po raz drugi p. Józef Rychter.

* * *

Odbyła się czytana próba z dramatu Falkowskiego: „Ostatni z Stuartów“, który danym będzie na benefis Józefa Rychtera. Główne role kobiece objęły pp. Hoffmann i Kwiatyńska.

* * *

Dyrekcya zaangażowała do ról charakterystycznych p. Jejdego, artystę teatru poznańskiego.

* * *

We wtorek po obiedzie na Strzelnicy, przybyli do teatru Marszałek sejmowy hr. Dzieduszycki wraz z prezydentem Zybkiewiczem i znajdowali się na ostatnich dwóch aktach, konkursowej komedii „Trzy Flory“.

* * *

Wczoraj w sali reductowej odbył się zapowiedziany koncert towarzystwa muzycznego, uświetniony mistrzowską grą księżny Marceliny Czartoryskiej. Koncert odznaczał się doborowym i poważnym programem, którego wykonanie pozwala jaknajlepiej wróżyć o tej instytucji, zostającej pod światłem i gorliwym kierownictwem nowego dyrektora p. Niedzielskiego.

* * *

Nowa reżyserja teatrów warszawskich po-

stanowiła wystawić dramat p. Falkowskiego: „Koniec Stuartów“, który odegranym zostanie na naszej scenie na benefis p. Rychtera. Taż reżyserja wystawi także „Stryja Sama“ Sardou, który oddawna cieszy się u nas świetnem powodzeniem.

* * *

Niebawem zwołaną zostanie komisja konkursowa dla oznaczenia warunków konkursu dramatycznego krakowskiego na rok 1877.

Wiadomości artystyczne.

W Rouen w dniu 25 t m, wybuchnął ogromny pożar, który zniszczył do szczytu gmach teatru i znaczną liczbę przyległych domów. Pożar wybuchnął w jednym oka mgnieniu na samej scenie, w chwili kiedy zapalano światła gazowe, skutkiem pęknięcia kauczukowej rury, przeprowadzającej gaz od rezerwoaru do jednego z kranów. Pomimo przytomności umysłu zapalającego światła, który natychmiast zamknął kran, gaz się zapalił, a od niego wnet płomienie ogarnęły łatwo zapalne dekoracje i sceniczne przybory, przygotowane do przedstawienia „Hamlet“, które się wnet rozpocząć miało. Artyści i chóry nazewnątrz gmachu wyjść mogli tylko jedną drogą, przez scenę stojącą w płomieniach i tem też tłumaczy się to, że mimo bardzo energicznego ratunku, kilkanaście osób w tym strasznym pożarze utraciło życie.

Pan B. Ładnowski wystąpił w Poznaniu na swój benefis w „Makbecie“. Teatr był przepełniony tak, że musiano wyrzucić orkiestrę; znakomitemu artyście ofiarowano wieniec laurowy i srebrny serwis. Pan Ładnowski wystąpił po raz ostatni w „Ryszardzie III.“ Szekspira, na benefis p. Heneman, która w obecnym składzie personalu kobiecego, teatru poznańskiego, jest jedyną prawie do ról dramatycznych, i w których krytyka tamtejsza niejednokrotnie oddaje jej pochwały.

Gorliwy mecenas teatrów wiedeńskich, książę Jerzy Czartoryski, ogłosił drukiem odczyt miany niedawno w Wiedniu o stosunkach narodowego teatru, w którym krytykował surowo dzisiejszego dyrektora teatru Dingelstedta, a chwalił żarliwie działalności Laubego, który poprzednio zajmował to stanowisko.

Pan Kazimierz Chłędowski wydał niedawno we Lwowie zbiorek powiastek i opowiadań humorystycznych pod nazwą „Sylwetek“.

Pan Kruziński, muzyk, ma podobno wkrótce rozpocząć w Warszawie wydawnictwo zeszytowe pod nazwą „Echa muzyczne“, w którym mieścić się będą nowe ustawy krajowych i zagranicznych kompozytorów.

TEATRA W POLSCE

przez **Estreichera.**

L W Ó W.

(Ciąg dalszy).

Z powodu odegranego dramatu Körnera *Hajdamacy na Ukrainie*, pochwalono grę Błotnickiego, który przedstawił wiernego sługę Borutę. Występował w tej roli jak doskonały artysta. Starzewski objął po Bencie rolę amanta Waclawa, Kamińska była arcy czułą Heleną, a okropny charakter Horejka oddał Smochowski. W dramie Kocubiego „Zemsta nienawiści i miłości“, mieli pole popisu Bensa, Rutkowska i Nowakowski. — Na zakończenie niemal roku grano tragedję *Wężyka*: Gliński, głównie tryumfy odnosili Bensa i Nowakowski. Pierwszy jako Trepka, drugi jako Gliński.

Rok 1821.

Kiedy w r. 1820 Kamiński powróciwszy z wędrówki z Krakowa, komedją Goldoniego „Antykwarjusz“ rozpoczął w d. 10 Listopada widowisko, przemówił szczerze do zgromadzonej publiczności i wyznał, iż zła dola sceny polskiej zmusiła go do opuszczenia miasta i wynurzył nadzieję, iż nieoczniona dobroć publiczności rzuci im kotwicę wybawienia.

Jakoż los aktorów, poruszył nieco mieszkańców i wyrwał ze zwykłej obojętności. W zimie zaczęto nieco gromadniej uczęszczać interes i sympatya podnosiły się, a teatr powoli wchodził w modę. Rzucono się i do teatru amatorskiego dnia 18 Marca, na którym zebrano 400 dukatów, lecz nie mogąc się społeczność wyższa Lwowska pozbyć odrazu raka, który ją toczył, to jest francuzczyzny, godziła strony obiedwie dobrą i złą, ze sobą.

Panie: Baraniowa, Komorowska, Skarbkowa, Bąkowska, — Panowie: Fredrowie i Mniszek, występowali w polskiej sztuce „Przyjaźń kobiet“ (Kotzebuego), a pani Skarbkowa odważyła się oddeklamować Elegię Kropińskiego „Nemrod“.

Do sztuki francuzkiej też same należały osoby, a nadto panna Włodkowna, pan Pietruski i Dębiński. Grano Roussa „Narcyz“. Za urządzenie teatru amatorskiego otrzymali reskryptem Cesarskim z dnia 9 Maja podziękowanie Magdalena Morska z Dzieduszyckich, Komorowska z Poletyłów, Skarbkowa z Jabłonowskich Baroniowa z Castiglionów i Jan H. Bąkowski.

Rozbudzone chwilowe zamiłowanie, a raczej może fantazyja lub moda, nie poprzestały na gromadniejszym zebraniu się lub amatorskim teatrze. — Obywatele przemysłiwac poczeli o zruceniu teatru niemieckiego z jego przewodnictwa a podniesieniu sceny ojczystej.

Zaprzestano odwiedzać teatr niemiecki, i ten upadł na chwilę, zobowiązali się obywatele płacić rocznie 1,000 dukatów na utrzy-

manie polskiego teatru — a Kamiński okazując się godnym przedsiębiorcą, mając dobranych aktorów, nie omieszkując zwracać uwagi swej i na staranną wystawę. Daje w d. 19 Marca po raz pierwszy „Machabeusz“ z wielkim przepychem, i sprawia do niej ośm nowych dekoracyj. Podobnego przepychu wystawy Lwów nie zapamiętał. Sztukę tę często powtarzano. Błyszczała w niej Bensusa w roli Salmony. Powiada krytyk ówczesny iż w żadnej sztuce nie miała takiego powodzenia jak „w Machabeuszach“. Sztukę tę grano sześć razy przy przepełnionym teatrze; Chóry były słabo obsadzone. Śpiew ratował Nowakowski jedyny dobry śpiewak. Ale cóż, kiedy się to wszystko skończyło na niczem, projektował Kamiński założenie szkoły dramatycznej złożonej z 6 kobiet i 6 mężczyzn, obiecał wciągu roku wystawić opery polskie, lecz przyszło lato — przestano uczęszczać na teatr — na Sierpień i Wrzesień musiano zamknąć teatr, a od Października wszystko poszło po dawnemu.

Skład teatru nie uległ zmianie, ubył wprawdzie Romanowski, ale przybyła panna Göbel Katarzyna, która w operze „Łaska Imperatora“ w roli Maryi w dniu 19 Października rozpoczęła zawód teatralny. Odrazu zyskała licznych wielbicieli swego głosu czystego, silnego a metalicznego.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Początek o godzinie

wpół do ósmej.

Nr. porządkowy 111.

TEATR KRAKOWSKI.

We Czwartek dnia 4 Maja 1876 r.

Pierwszy gościnny występ

JÓZEFA RYCHTERA

Komedia w 4 aktach, napisana przez Aleksandra hr. Fredrę:

ZEMSTA za mur graniczny

OSOBY:

Cześnik Raptusiewicz	— —	Pan Rychter.	Dyndalski, marszałek	— —	Pan Jejde.
Klara, jego synowica	— —	Panna Urbanowicz.	Śmigalski, dworzanin	Cześnika	Pan Słonarski.
Rejent, Milczek	— —	Pan Szymański.	Perelka, kuchmistrz	— —	Pan Bogucki.
Wacław, syn Rejenta	— —	Pan Jankowski.	Murarz I.	— —	Pan Kwakiewicz.
Podstolina	— —	Panna Wojnowska.	Murarz II.	— —	Pan Morys.
Papkin	— —	Pan Podwyszyński.	Pachołki — Murarze.	—	Scena na wsi.

CENA MIEJSC. Łoża parterowa lub 1^{go} piętra 6 złr. — Łoża drugiego piętra 4 złr. — Fotel w sześciu pierwszych rzędach 1 złr. 50 cent. — Krzesło 1 złr. — Krzesło do łoży parterowej lub 1^{go} piętra 2 złr. — Krzesło numerowane na Balkonie w pierwszych dwóch rzędach 1 złr., w następnych 80 cent., w dalszych 70 cent. — Parter 60 cent. — Galeryja 30 cent.

Początek o godzinie wpół do ósmej.